

Förslag till mottagare av Region Uppsalas Medicinhistoriska stipendium 2023

Styrelsen för Uppsala medicinhistoriska förening föreslår **Urban Örnehholm**, filosofie doktor i latin, och legitimerad sjuksköterska, som mottagare av Region Uppsalas medicinhistoriska stipendium för 2023, med följande motivering:

Urban Örnehholm har för det mesta helt ideellt gjort betydelsefulla och unika insatser genom sina översättningar från latin av ett flertal viktiga medicinhistoriska verk. Flera akademiska avhandlingar, många av dem från Uppsala, har för första gången genom Örneholms insatser gjorts tillgängliga för oss alla på svenska (och i några fall på engelska), vilket är av oskattbart värde.

Örnehholm har en imponerande meritlista vad gäller översättningar från latin (ett språk som endast ett fåtal i Sverige behärskar), t.ex:

- *Four eighteenth-century medical dissertations under the presidency of Nils Rosén* Urban Örnehholm (ed. and transl.). (Avhandling, Uppsala universitet, 2003).
- *Observationer rörande vattuminskningen i Bottenviken* av Samuel Chydenius (2013).
- *Olof Rudbeck* av Per Daniel Amadeus Atterbom (2013).
- Chesnecopherus, Johannes (Uppsala universitets förste professor i medicin) *Om vattusot* (Basel, 1608). Översättning av Urban Örnehholm, 2013.
- *Hur blir man läkare? (en milt ironisk text av Nils Rosén von Rosenstein)*. Översatt och kommenterad av Urban Örnehholm 2014.
- *Den egyptiska mumien*. En dissertation under Johan Jacob von Döbeln, översatt och kommenterad av Urban Örnehholm och Krister Östlund 2017.
- Johannes Franckenius: *Botanologia* (2018). Urban Örnehholm, Inger Larsson.

På senare tid har Örnehholm översatt *De ruptura cordis* (sannolikt världens första beskrivning av en hjärtinfarkt) som ska publiceras inom kort, och Olof Jacob Ekmans avhandling från 1788 (Uppsala Universitet), *Descriptio et casus aliquot osteomalaciae* [Beskrivning av fall av benvävnadsuppmjukning]. Det är världens första beskrivning av denna svåra ärftliga sjukdom. Örnehholm har dessutom hjälpt många andra författare med latinska översättningar, t.ex. *Peregrinatio medicina* (2019) av Bo S Lindberg, och flera andra böcker.

Örnehholm är bosatt i Uppsala och är fil. dr. i latin, men arbetar heltid som sjuksköterska. Översättningarna har han gjort på lediga stunder, oegennyttigt, ofta helt utan ekonomisk ersättning. Det handlar om en stor och viktig insats för området medicinhistoria.

Urban Örnehholm vore en mycket värdig mottagare av Region Uppsalas Medicinhistoriska stipendium 2023.

Uppsala den 25 oktober 2023

Torsten Gordh, ordförande, och Krister Östlund, styrelseledamot, Uppsala Medicinhistoriska förening, efter nomineringsbeslut i styrelsen.